QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta'minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

26 567
106,9 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar
25 300
107,1 %

YANGI
Yangi tashkil etilgan korxonalar (2022- yil yanvar-iyul oylarida)
2 511
87,8 %

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq qilinmoqda. Bu esa, aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda va o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati bilan)

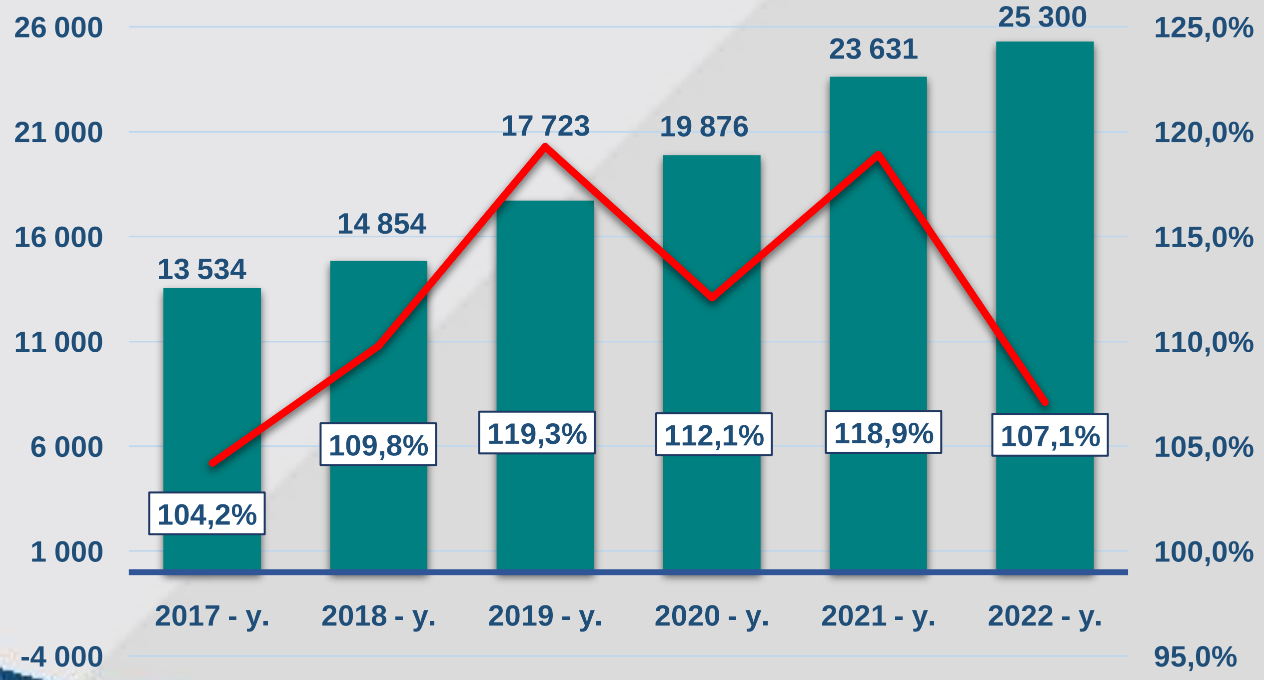

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha
2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

15 882 — Mas’uliyati cheklangan jamiyat

2 044 — Oilaviy korxona

105 — Unitar korxona

3 068 — Xususiy korxona

24 — Aksiyadorlik jamiyati

475 — Boshqa korxonalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

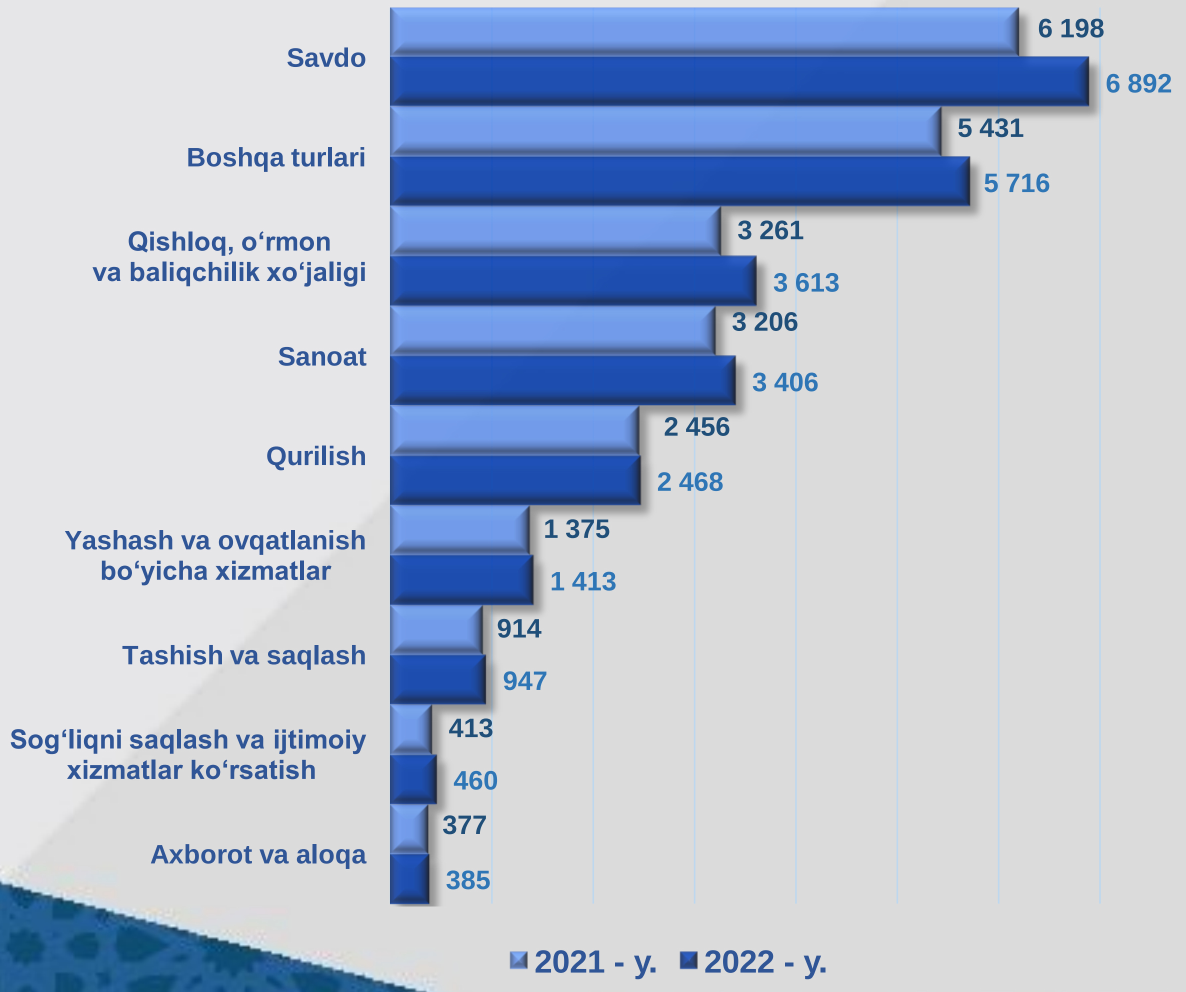

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha, 2022- yil yanvar-iyul oyida)

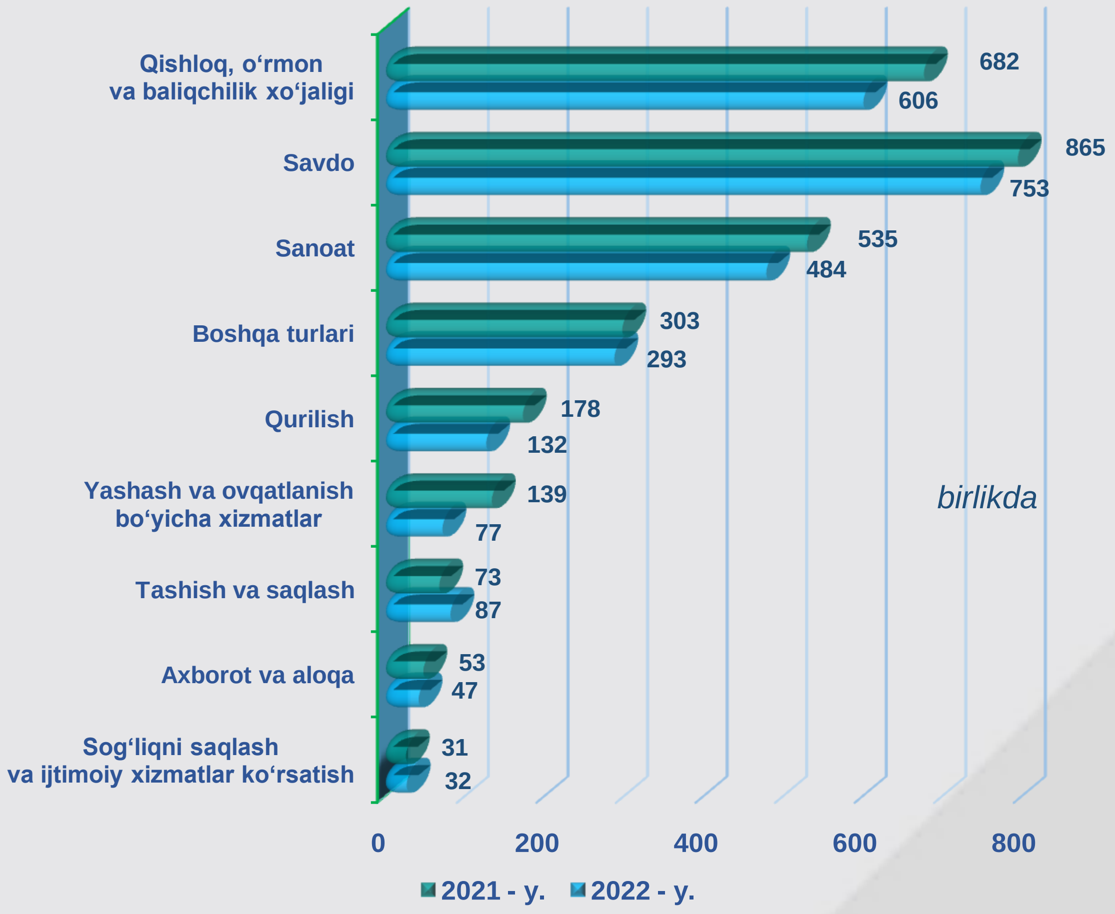

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil yanvar- iyul oyida, birlikda)

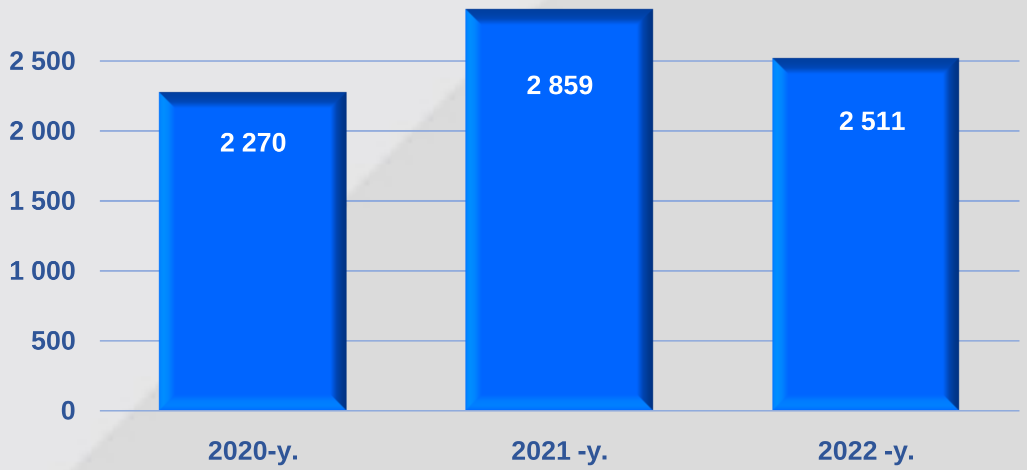

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

(1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 10,8 foizga oshdi

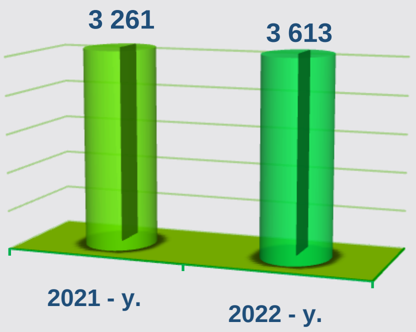

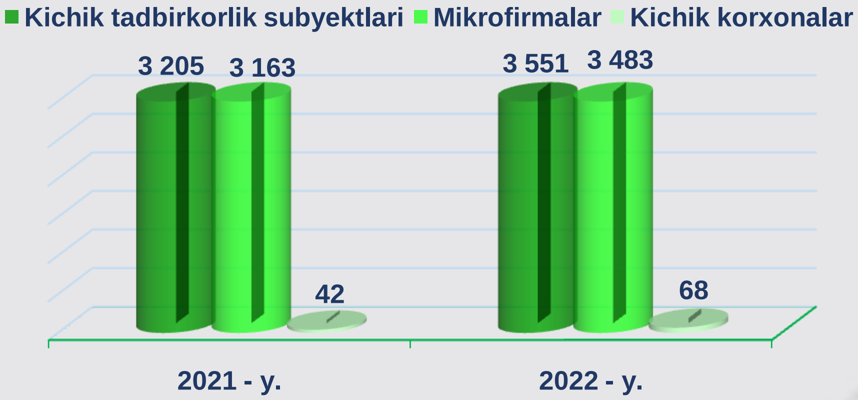

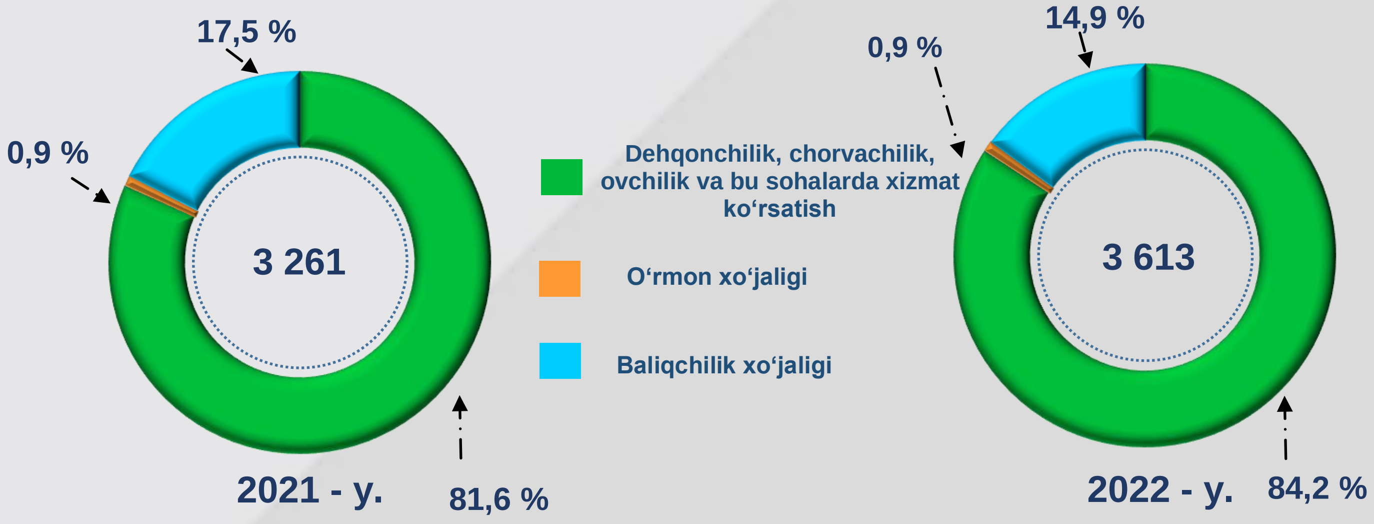

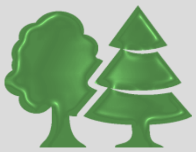

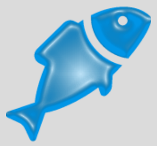

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 6,2 foizga oshdi

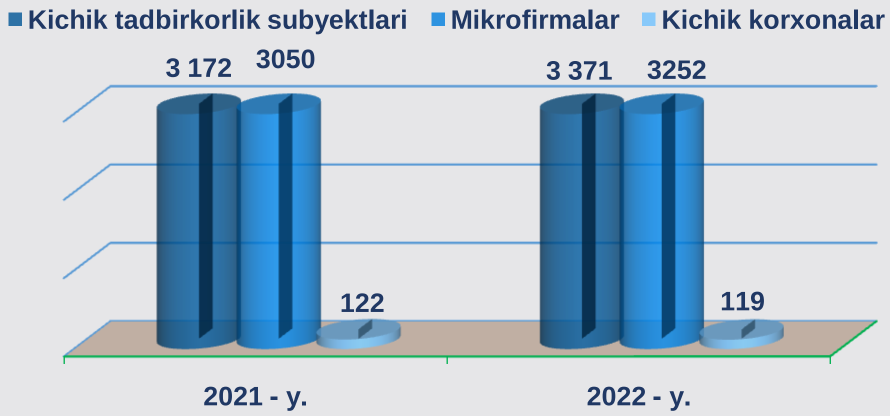

187

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

3 114

Ishlab chiqarish sanoati

33

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash

72

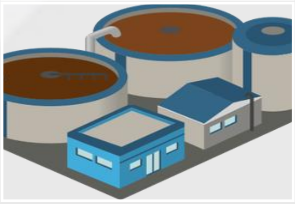

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish

2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, sanoat korxonalari va tashkilotlari soni 3 406 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 6,2 % ga oshdi.

Jami sanoat korxonalari va tashkilotlari ko‘payishining asosiy omili (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida 6,4 % ga (jami sanoatdagi ulushi 91,4 %), suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishning 35,8 % ga (jami sanoatdagi ulushi 2,1 %) o‘sishi kuzatildi elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash 82,5 % ni (jami sanoatdagi ulushi 1,0 %) tashkil etgan va tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘zgarishsiz (jami sanoatdagi ulushi 5,5 %) qolmoqda.

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

Jami faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o'tgan yilning shu davriga nisbatan 0,5 foizga oshdi

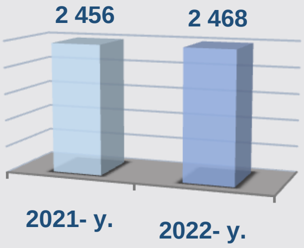

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

0,3
foizga oshdi

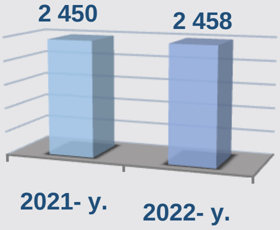

Mikrofirmalar

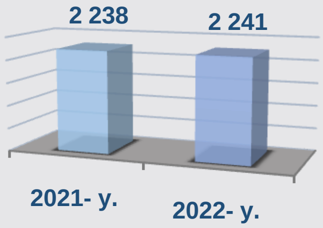

Kichik korxonalar

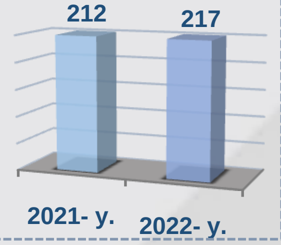

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni, yillar kesimida

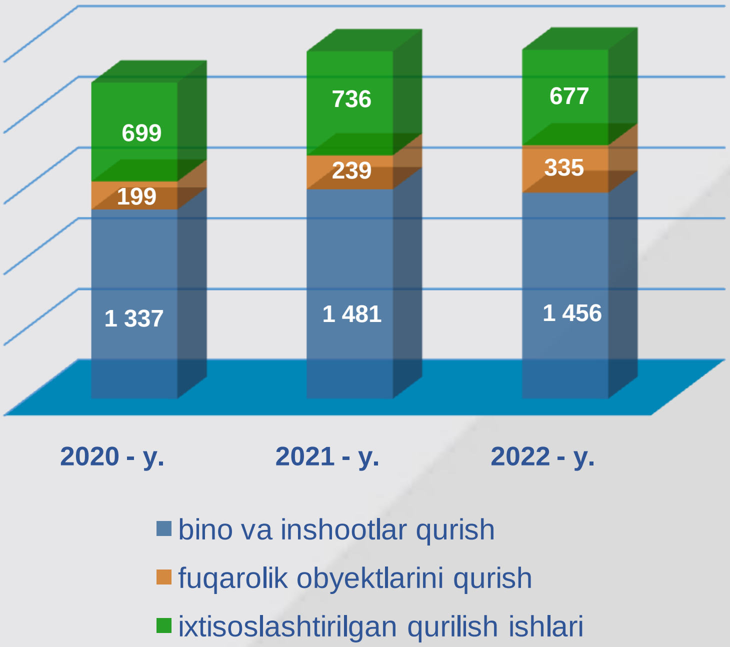

2022- yil 1- avgust holatiga ko'ra, qurilish sohasida korxona va tashkilotlar soni 2 468 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 0,5 % ga oshdi.

Jami qurilish sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko'payishining asosiy omili bu - bino va inshoatlar qurishda - o'tgan yilga nisbatan 98,3 % ni (jami qurilishdagi ulushi 59,0 %), fuqarolik obyektlarini qurish - 40,5 % ni (jami qurilishdagi ulushi 13,6 %), ixtisoslashtirilgan qurilish ishlarining 92,0 % ni (jami qurilishdagi ulushi 27,4 %) tashkil etdi.

Savdo sohasida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- avgust holatiga koʻra, birlikda)

Jami faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 11,2 foizga oshdi

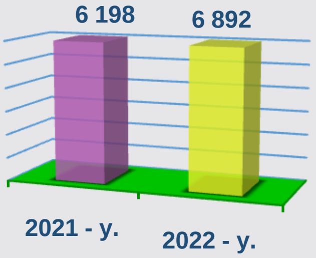

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

11,3
foizga oshdi

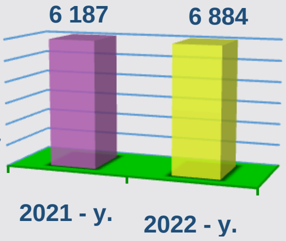

Mikrofirmalar

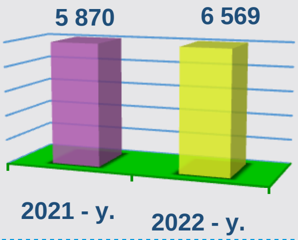

Kichik korxonalar

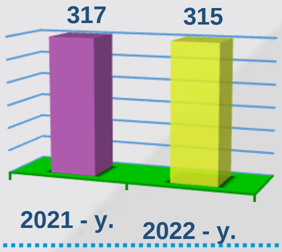

Savdo sohasida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar soni, yillar kesimida

(1- avgust holatiga koʻra, birlikda)

2022- yil 1- avgust holatiga koʻra, savdo sohasidagi korxona va tashkilotlar soni 6 892 tani tashkil etib, oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 11,2 % ga oshdi.

Jami savdo korxona va tashkilotlari soni koʻpayishining asosiy omili - avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdoda oʻtgan yilga nisbatan 8,8 % ga (jami savdodagi ulushi 69,4 %), avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdoda oʻtgan yilga nisbatan 16,5 % ga (jami savdodagi ulushi 22,0 %), avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlashning oʻtgan yilga nisbatan 18,3 % ga (jami savdodagi ulushi 8,6 %) oʻsishidir.

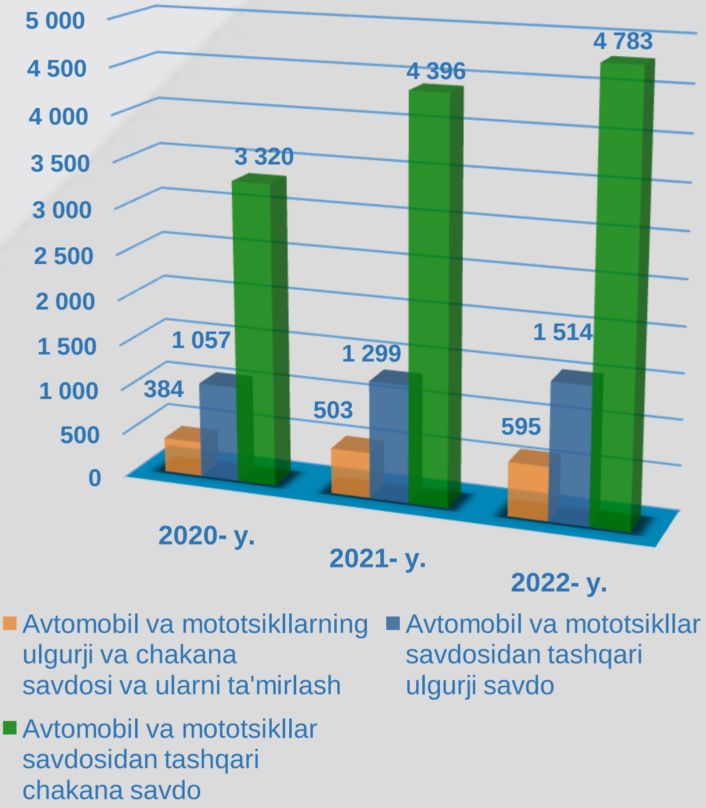

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

- Sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat

422

- Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash

28

- Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish

10

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

*Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **11,4** foizga oshdi*

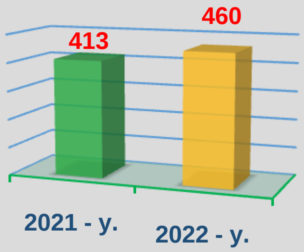

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

10,2
foizga oshdi

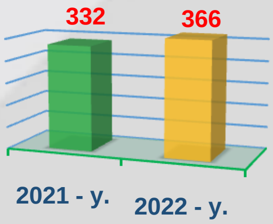

Mikrofirmalar

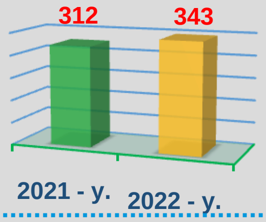

Kichik korxonalar

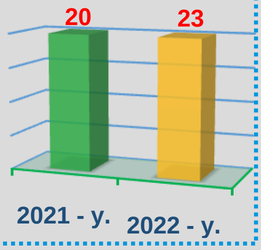

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 2,8 foizga oshdi

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

2,9
foizga oshdi

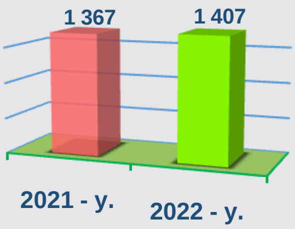

Mikrofirmalar

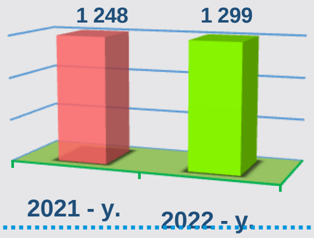

Kichik korxonalar

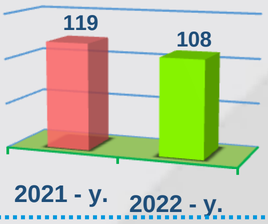

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

98
yashash bo‘yicha xizmatlar

1 315
Oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

2022-yil 1- avgust holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni 1 413 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 2,8 % ga oshdi.

Jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili - oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar 3,2 % ga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 93,1 %) o‘sgan va yashash bo‘yicha xizmatlarning 97,0 % ni (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 6,9 %) tashkil qiladi.

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

22 721
ro‘yxatdan o‘tgan

- **1 096** kichik korxonalar
- **21 625** mikrofirmalar

21 514
faoliyat ko‘rsatayotgan

- **1 086** kichik korxonalar
- **20 428** mikrofirmalar

2 412
yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan

- **68** kichik korxonalar
- **2 344** mikrofirmalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

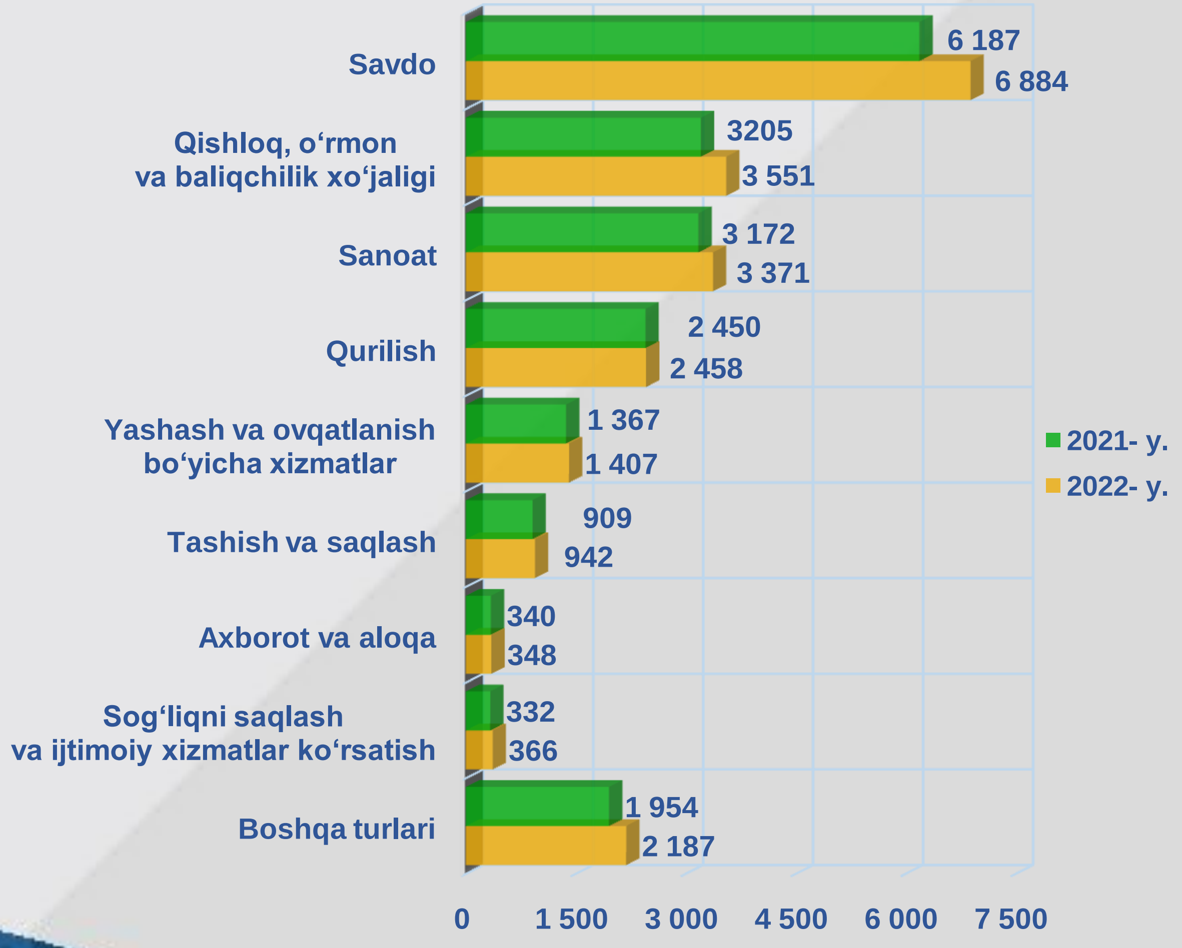

Oilaviy korxonalar soni

(1- avgust holatiga ko'ra, birlikda)

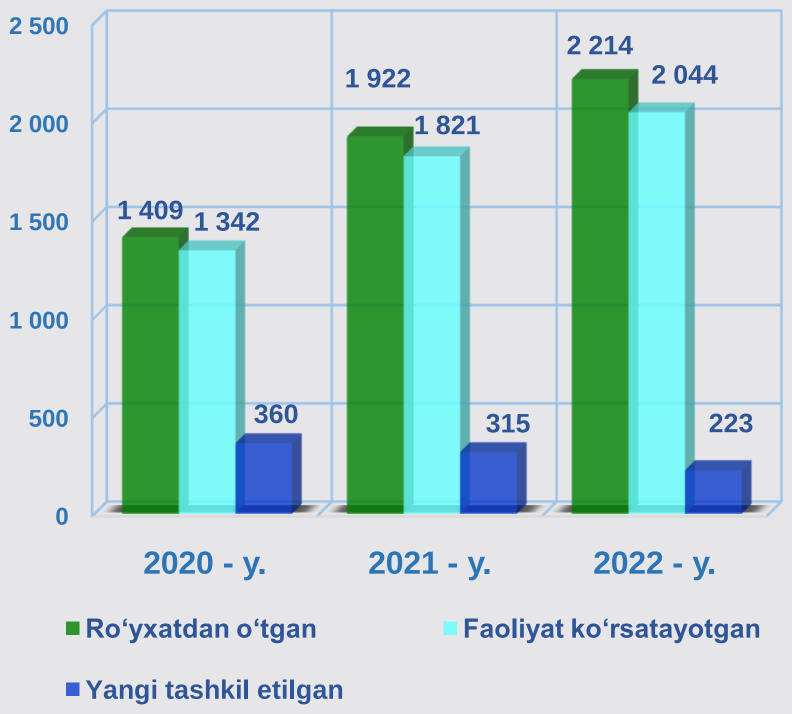

Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan oilaviy korxonalar soni 2022- yilning 1- avgust holatiga ko'ra 2 214 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 292 ga yoki 15,2 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2 044 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 223 ga yoki 12,2 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

2022- yilning yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 223 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 70,8 % ga tashkil etgan.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1-avgust holatiga ko'ra, birlikda)

Tashkiliy huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2022- yilning 1- avgust holatiga ko'ra 16 683 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1 490 ga yoki 9,8 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 15 882 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1 465 taga yoki 10,2 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

2022- yilning yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 1 801 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 82,5 % ni tashkil etgan.

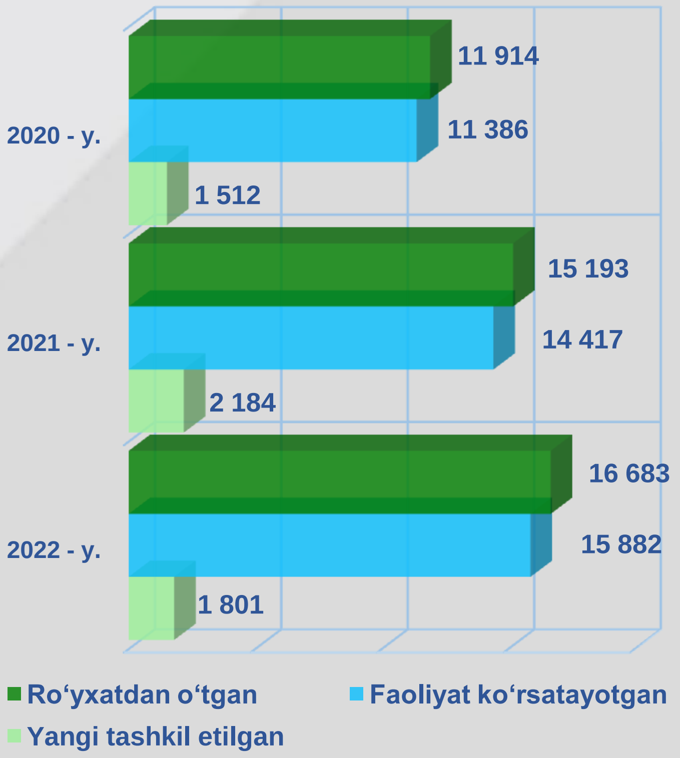

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimida soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

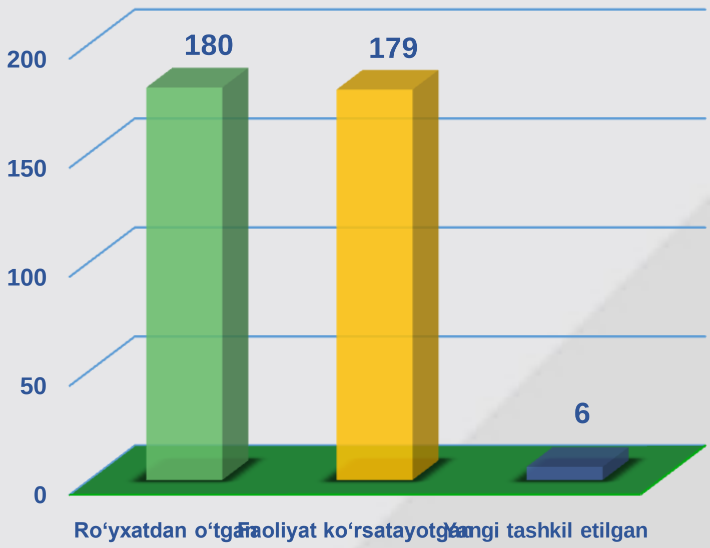

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra 180 tani tashkil etib, ulardan 179 tasi yoki 99,4 % faoliyat ko‘rsatmoqda.

2022- yilning yanvar-iyul oylarida 6 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Tumanlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

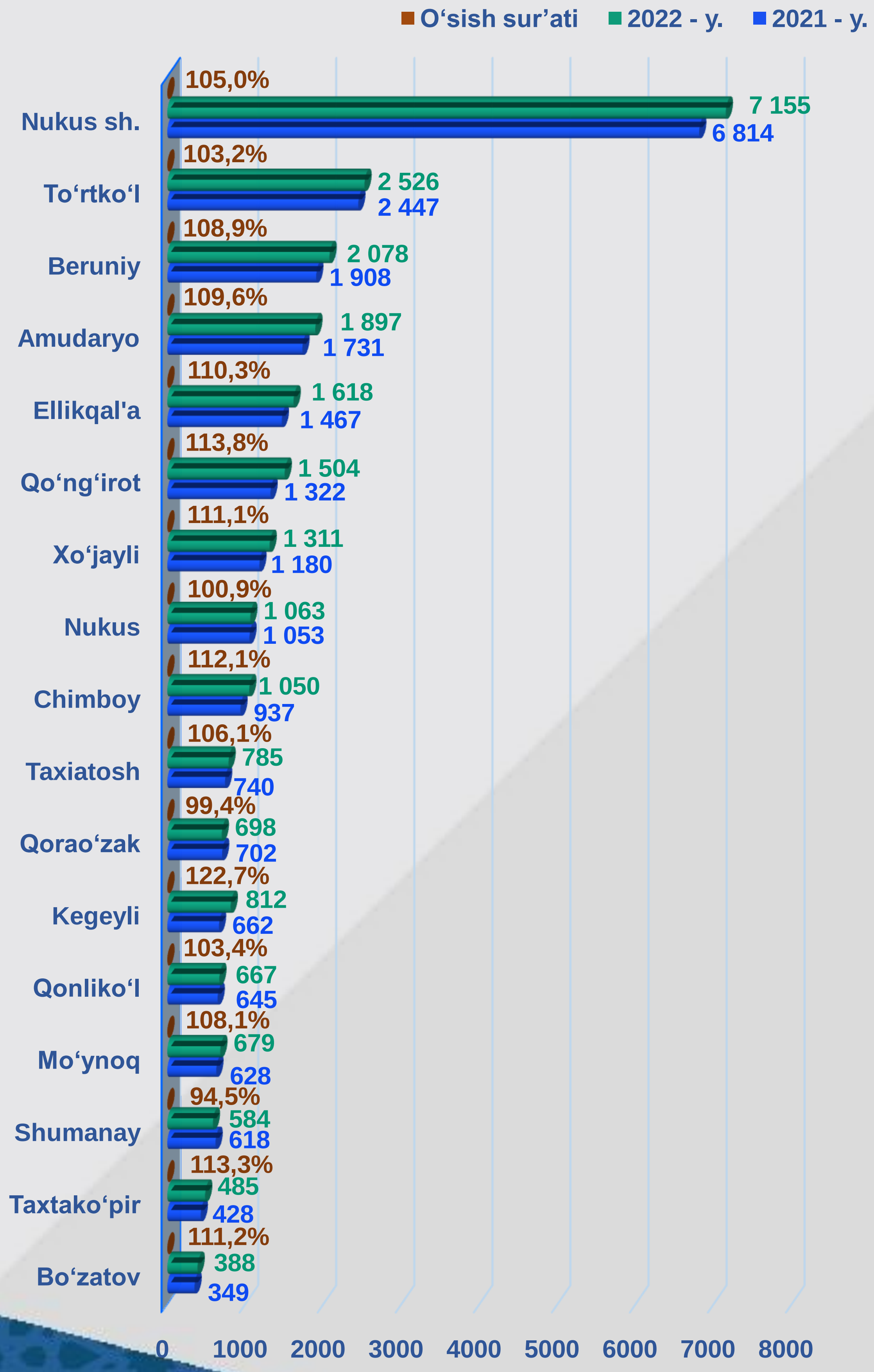

Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	shundan:	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Qoraqalpog‘iston Respublikasi	**179**	**104**	**75**
tumanlar:			
Amudaryo	**5**	2	3
Beruniy	**10**	5	5
Bo‘zatov	**7**	7	0
Qorao‘zak	**11**	7	4
Kegeyli	**6**	5	1
Qo‘ng‘irot	**10**	8	2
Qonliko‘l	**7**	3	4
Mo‘ynoq	**37**	24	13
Nukus	**9**	4	5
Taxiatosh	**9**	3	6
Taxtako‘pir	**4**	2	2
To‘rtko‘l	**6**	5	1
Xo‘jayli	**2**	1	1
Chimboy	**4**	3	1
Shumanay	**3**	1	2
Ellikqal'a	**5**	3	2
Nukus sh.	**44**	21	23

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Nukus shahrida 44 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 24,6 %), Mo‘ynoq 37 ta (20,7 %), Qorao‘zak 11 ta (6,2%), Beruniy va Qo‘ng‘irotda 10 ta (5,6%), Nukus tumani va Taxiatosh tumanlarida 9 ta (5,0 %), Qonliko‘l va Bo‘zatovda 7 ta (3,9%), Kegeyli va To‘rtko‘l tumanlarida 6 ta (3,4 %) tashkil etadi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

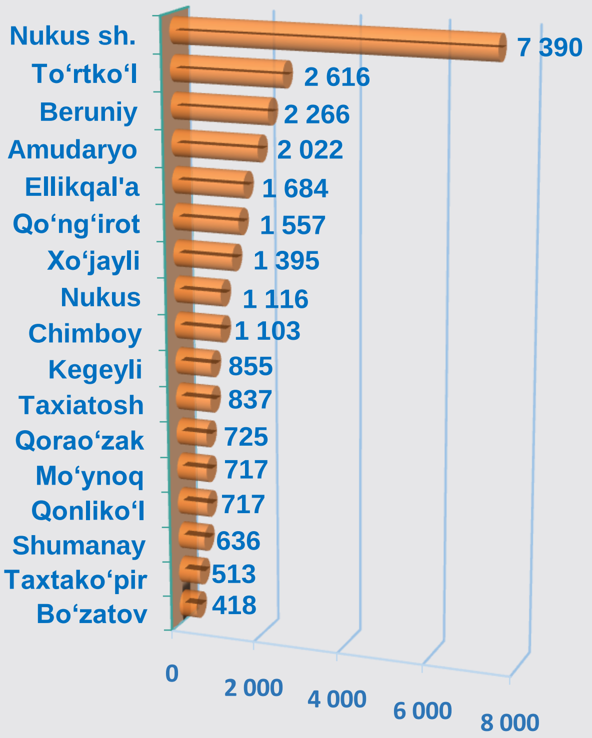

2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar tumanlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Nukus shahri (27,8 %), To‘rtko‘l (9,9 %), Beruniy (8,5 %), Amudaryo (7,6 %), Ellikqal'a (6,3 %), Qo‘ng‘irot (5,9 %), Xo‘jayli (5,3 %), Nukus va Chimboy (4,2 %), Kegeyli (3,2 %), Taxiatosh (3,1 %), Qorao‘zak, Mo‘ynoq va Qonliko‘lda (2,7 %), Shumanay tumanlarida (2,4 %), Taxtako‘pir (1,9 %) va Bo‘zatov (1,6%) tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2022- yil yanvar- iyul oylarida, birlikda)

2022- yilning yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar tumanlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Nukus shahrida (21,6 %), To‘rtko‘l (9,6 %), Beruniyda (9,1 %), Ellikqal'a (8,7 %), Amudaryo (8,3%), Qo‘ng‘irot (7,1%), Xo‘jayli va Kegeylida (4,2 %), Chimboy (4,1 %), Taxiatosh (3,6 %), Nukus (3,5 %), Taxtako‘pir (3,3 %), Qorao‘zak va Mo‘ynoqda (3,0 %), Qonliko‘l (2,7 %), Shumanay (2,3 %), Bo‘zatov (1,7 %) tumanlari ulushiga tegishli.

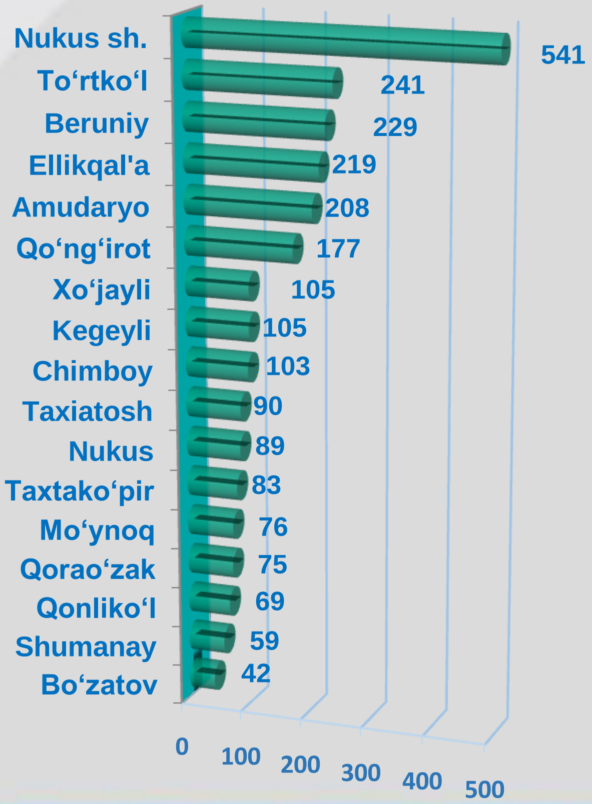

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalarning hududlar kesimidagi soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

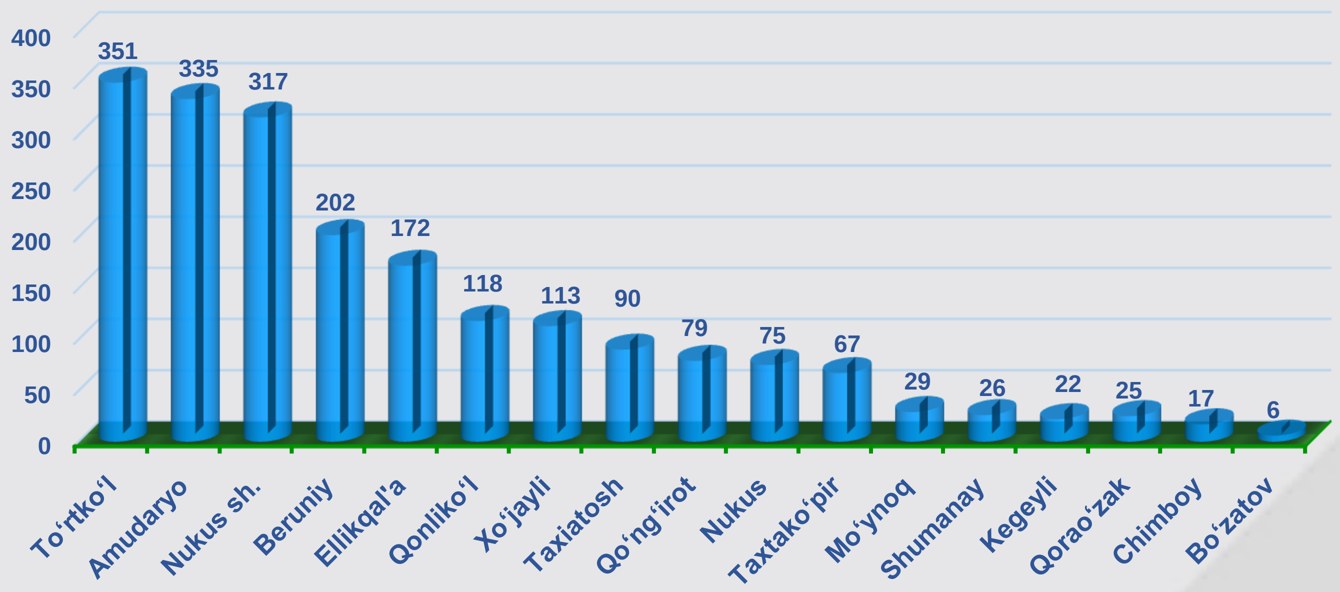

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlarning hududlar kesimidagi soni

(2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda)

2022- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar tumanlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi, Nukus shahrida (32,5 %), To‘rtko‘l (10,0 %), Beruniy (7,5 %), Amudaryo (7,0 %), Qo‘ng‘irot (5,5 %), Xo‘jayli (5,4 %), Nukus (4,9 %), Ellikqal'a (4,5 %), Chimboy (4,4 %), Kegeylida (3,6 %), Mo‘ynoq (3,0 %), Qorao‘zak (2,9 %), Taxiatosh tumanida (2,5 %), Qonliko‘l va Bo‘zatov (1,7 %), Shumanay (1,5 %), Taxtako‘pir (1,4%) tumanlari hissasiga tegishli.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri axborot-ma’lumotnoma turidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslardir (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslardir.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda, yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslardir.

Kichik korxona va mikrofirmalar O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275 - son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo‘mitasining **www.stat.uz** rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: 61 224-92-09